

Onsdag den 7. april 2010

Tina Thranesen
[Den danske videnbank om kønsidentitet,
transvestisme og transseksualisme](#)
tina@thranesen.dk

Gennemgang af
Europarådets anbefaling CM/Rec(2010)5 af 31. marts 2010
om bekæmpelse af forskelsbehandling
på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet
med kommentarer om
i hvor stor udstrækning Danmark lever op til anbefalingerne

Kommentarerne følger med indrykket venstre margin efter hvert enkelt punkt.

Anbefalingerne i dansk uautoriseret oversættelse og link til den originale engelske tekst findes på denne adresse: <http://www.thranesen.dk/?cat=703&aid=13002#bm13002>

Pkt. 1. gennemgår eksisterende lovgivning og andre foranstaltninger, holde dem under opsyn, og indsamler og analyserer relevante data med henblik på at overvåge og afhjælpe enhver form for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet;

Punktet består af to dele: 1) gennemgang og 2) afhjælpning.

- 1) Der er mig bekendt ikke foretaget en sådan gennemgang af det offentlige. Den eneste sådanne gennemgang af dansk lovgivning mm. er foretaget af Tina Thranesen til brug for Trans-Danmark.
- 2) I og med, at transkønnethed/kønsidentitet med få undtagelser ikke er nævnt i dansk lovgivning, foregår der lovgivningsmæssigt en i hvert fald indirekte forskelsbehandling.

Pkt. 2. sikre, at lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger vedtages og gennemføres effektivt for at bekæmpe forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet, for at sikre respekten for menneskerettighederne for lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede personer og at fremme tolerance over for dem;

Med henvisning til ovenstående pkt. 1.2. må det siges, at de lovgivningsmæssige foranstaltninger ikke er gennemført effektivt.

Pkt. 3. sikre, at ofre for forskelsbehandling er bekendt med og har adgang til effektive retsmidler ved en national myndighed, og at foranstaltninger til bekæmpelse af forskelsbehandling, når det er hensigtsmæssigt, indbefatter sanktioner ved overtrædelser og tildeling af en passende erstatning til ofre for forskelsbehandling;

Danmark lever op til teksten.

Pkt. 4. tilse, at deres lovgivning, politikker og praksis følger de principper og foranstaltninger, der er indeholdt i tillægget til denne henstilling;

Se efterfølgende herunder.

Pkt. 5. sikrer, at denne henstilling, herunder dens bilag, er oversat og formidles så bredt som muligt.

Der findes pt. mig bekendt endnu ikke nogen dansk oversættelse, og der er ikke sket nogen formidling af den fra det offentliges side.

Der findes alene en uautoriseret dansk oversættelse foretaget af Tina Thranesen og vist på denne adresse: <http://www.thranesen.dk/?cat=703&aid=13002#bm13002>

Tillæggets/bilagets henstillinger

I. Ret til livet, sikkerhed og beskyttelse mod vold

A. Hadforbrydelser og andre hadmotiverede hændelser

1. Medlemsstaterne bør sikre en effektiv, hurtig og upartisk efterforskning af påståede tilfælde af forbrydelser og andre hændelser, hvor det er rimeligt at formode, at offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet har været motiv for gerningsmanden, de bør endvidere sikre, at der lægges særlig vægt på at undersøge sådanne forbrydelser og hændelser, når de angiveligt er begået af retshåndhævende embedsmænd eller andre personer, der handler i embeds medfør, og at de ansvarlige for disse handlinger retsforfølges.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet. Dette synspunkt dækkes næppe fuldt ud af f.eks. LGBT Danmark.

2. Medlemsstaterne bør ved fastsættelse af sanktioner i sager, hvor motivet er begrundet i seksuel orientering eller kønsidentitet, sikre, at det betragtes som en skærpende omstændighed.

Der er i Danmark lovhjemmel for at skærpe straffen i sådanne sager. Det er imidlertid nærmest umuligt at konstatere, hvorvidt det sker.

3. Medlemsstaterne bør træffe passende foranstaltninger for at sikre, at ofre og vidner til hadforbrydelser relateret til seksuel orientering eller kønsidentitet og andre hadmotiverede hændelser tilskyndes til at anmelde disse forbrydelser og hændelser, og til dette formål, bør medlemsstaterne træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de retshåndhævende myndigheder, herunder retsvæsenet, har den nødvendige viden og færdigheder til at identificere sådanne kriminelle handlinger og hændelser og yde passende bistand og støtte til ofre og vidner.

Punktet består af to dele: 1) En opfordring til at ofre og vidner anmelder og 2) At myndighederne har den nødvendige viden.

1) Det kommer jævnligt i medierne opfordring om at anmelde forbrydelser, men jeg har ikke set nogen målrettet opfordring om at anmelde hadforbrydelser.

2) Generelt er der ingen forskel i politiets efterforskning og domstolens behandling af sager, hvor der foreligger et hadmotiv.

Det må dog anses som tvivlsomt, om politiet, anklagemyndigheden, domstolen og forsvarsadvokaterne besidder nævneværdig grundlæggende viden om især transkønnethed og transkønnedes forhold.

4. Medlemsstaterne bør træffe passende foranstaltninger for at sikre sikkerhed og værdighed for alle personer i fængsel eller som på andre måder berøves deres frihed, herunder lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede personer, og navnlig træffe beskyttelsesforanstaltninger mod fysiske overgreb, voldtægt og andre former af seksuelt misbrug, uanset om det begås af andre indsatte eller personale, og der bør træffes foranstaltninger, så de reelt beskytter og respekterer transkønnede personers kønsidentitet.

1) Det må anses som tvivlsomt, om Kriminalforsorgen og dermed fængsler og arresthuse i nævneværdig grad lever op til dette punkt. Især er det tvivlsomt, om de besidder nævneværdig grundlæggende viden om især transkønnethed og transkønnedes forhold.

2) Der foreligger mig bekendt ikke regler eller retningslinjer for anbringelse af transkønnede.

5. Medlemsstaterne bør sikre, at relevante data er indsamlet og analyseret for forekomsten og karakteren af forskelsbehandling og intolerance på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet, og især vedrørende hadforbrydelser og hadmotiverede hændelser i forbindelse med seksuel orientering eller kønsidentitet.

Mig bekendt er der ikke indsamlet sådanne data og dermed heller ikke foretaget nogen analyse.

B. Hadefuld tale

6. Medlemsstaterne bør træffe passende foranstaltninger til at bekæmpe alle former for ytringer, herunder i medierne og på internettet, som med rimelighed kan opfattes som eller forventes at øge effekten af at anstifte, sprede eller fremme had eller andre former for diskrimination mod lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede personer. Sådan hadefuldtale bør forbydes og offentligt bekæmpes, når det foregår. Alle foranstaltninger bør respektere den grundlæggende ret til ytringsfrihed i overensstemmelse med artikel 10 i konventionen og retspraksis fra Domstolen.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

7. Medlemsstaterne bør øge bevidstheden hos offentlige myndigheder og offentlige institutioner på alle niveauer om deres ansvar for at afholde sig fra at fremsætte udtalelser, især til medierne, som med rimelighed kan opfattes som legitimerende af sådan hadefuldtale eller diskrimination.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

8. Offentligt ansatte og andre offentlige repræsentanter bør tilskyndes til at fremme tolerance og respekt for menneskerettigheder for lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede personer, når de indleder en dialog med betydningsfulde personer i samfundet, herunder i medier og idrætsorganisationer, politiske organisationer og religiøse samfund.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

II. Foreningsfrihed

9. Medlemsstaterne bør træffe passende foranstaltninger til i overensstemmelse med artikel 11 i konventionen at sikre retten til foreningsfrihed uden forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet; især bør diskriminerende administrative instanser, herunder overdrevne formaliteter for registrering og praktisk funktion af foreninger, forhindres og fjernes; foranstaltninger bør også træffes for at forhindre misbrug af juridiske og administrative bestemmelser, såsom dem, der vedrører begrænsninger baseret på den offentlige sundhed, den offentlige sædelighed og offentlig orden.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

10. Adgang til offentlige midler til rådighed for ikke-statslige organisationer bør sikres uden forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet.

Formelt lever Danmark op til punktet. Imidlertid kan det være svært for især små foreninger at få offentlige driftstilskud, hvilket hæmmer disses aktivitetsniveau.

11. Medlemsstaterne bør træffe passende foranstaltninger til effektivt at beskytte lesbiske, bøsser, biseksuelle og transeksuelle personer, der arbejder for fremme af menneskerettigheder, mod fjendtlighed og aggression, herunder også, når sådant begås af repræsentanter for statsmagten, for at sætte dem i stand til frit at udføre deres aktiviteter i overensstemmelse med erklæringen fra Europarådets Ministerkomité om Europarådets indsats for at forbedre beskyttelsen af menneskerettighedsforkæmpere og fremme deres aktiviteter.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

12. Medlemsstaterne bør sikre, at ikke-statslige organisationer, der forsvarer menneskerettighederne for lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede personer er behørigt konsulteret om vedtagelsen og gennemførelsen af foranstaltninger, der kan have en indvirkning på menneskerettighederne for disse personer.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

III. Ytringsfrihed og forsamlingsfrihed

13. Medlemsstaterne bør træffe passende foranstaltninger for i overensstemmelse med artikel 10 i konventionen at sikre retten til ytringsfrihed uden forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet, herunder frihed til at modtage og videregive oplysninger om emner, der beskæftiger sig med seksuel orientering eller kønsidentitet.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

14. Medlemsstaterne bør på nationalt, regionalt og lokalt plan træffe passende foranstaltninger til at sikre retten til frihed og fredelig forsamling, som nedfældet i artikel 11 i konventionen, uden forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

15. Medlemsstaterne bør sikre, at de retshåndhævende myndigheder træffe passende foranstaltninger til at beskytte deltagerne i fredelige demonstrationer til fordel for menneskerettighederne for lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede personer fra ethvert forsøg på ulovligt at forstyrre eller hæmme den effektive udøvelse af deres ytringsfrihed og til fredelig forsamling.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

16. Medlemsstaterne bør træffe passende foranstaltninger mod begrænsninger af retten til ytringsfrihed og forsamlingsfrihed gennem misbrug af juridiske eller administrative bestemmelser, for eksempel hensynet til den offentlige sundhed, den offentlige sædelighed og offentlig orden.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

17. Offentlige myndigheder på alle niveauer bør tilskyndes til offentligt at fordømme, især i medierne, eventuelle ulovlige handlinger rettet mod enkeltpersoners og gruppers ret til at udøve deres ytringsfrihed og forsamlingsfrihed, især relateret til menneskerettigheder for lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede personer.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

IV. Ret til respekt for privat- og familieliv

18. Medlemsstaterne bør sikre, at enhver diskriminerende eller kriminaliserende lovgivning af seksuelle handlinger mellem samtykkende voksne af samme køn, herunder eventuelle forskelle i den seksuelle lavalder mellem personer af samme køn og heteroseksuelle personer, ophæves, og de bør også træffe passende foranstaltninger for at sikre, at strafferetlige bestemmelser, som på grund af deres ordlyd, kan føre til en diskriminerende anvendelse enten er ophævet, ændret eller anvendes på en måde, der er forenelig med princippet om ikke-diskrimination.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet, selv om det kan diskuteres, om formuleringerne med hensyn til de seksuelle forhold mellem henholdsvis personer af forskellige køn og personer af samme køn bør ændres til en kønsneutral tekst.

19. Medlemsstaterne bør sikre, at personlige data, der henviser til en persons seksuelle orientering eller kønsidentitet ikke indsamles, lagres eller på anden måde bruges af offentlige institutioner, herunder særligt i håndhævende forbindelse, medmindre dette er nødvendigt for udførelsen af specifikke, lovlige og legitime formål; eksisterende data, som ikke overholder disse principper bør destrueres.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

20. Tidligere fastsatte krav, herunder ændringer af fysisk karakter for retlig anerkendelse af et kønsskifte, bør revideres regelmæssigt for at fjerne urimelige krav.

Her lever Danmark absolut ikke op til punktet. Trans-Danmark har flere gange påpeget ønske om ændringer. Der henvises til de af Trans-Danmark ved flere lejligheder fremsatte ønsker.

Der henvises også til skriftet "Fem punkter til forbedring af transkønnedes forhold", der kan læses på denne adresse: <http://www.thranesen.dk/default.asp?cat=1105&aid=12550#bm12550>

21. Medlemsstaterne bør træffe passende foranstaltninger til at sikre fuld juridisk anerkendelse af en persons kønsskifte på alle livets områder, navnlig ved at gøre det muligt at ændre navn og køn i officielle dokumenter på en hurtig, gennemsigtig og tilgængelig måde; medlemsstaterne bør også sikre en tilsvarende anerkendelse og ændringer af ikke-statslige aktører med hensyn til centrale dokumenter, såsom eksamensbeviser eller uddannelsescertifikater.

Punktet består af to dele: 1) Det offentliges forpligtigelse, og 2) Det privates forpligtigelse.

1) Det er min opfattelse, at Danmark i det store og hele lever op til punktet, idet der efter et stedfundet kønsskifte sker udstedelse af nyt personnummer og kønsbestemt fornavn efter

eget valg.

Med hensyn til nyudstedelse af eksamensbeviser mm. med den nye identitet anført foreligger ingen regler.

- 2) Der foreligger ingen regler om privates nyudstedelser med den nye identitet anført, hvorfor det i hvert enkelt tilfælde er op til den privates velvillighed.

22. Medlemsstaterne bør i overensstemmelse med punkt 20 og 21 træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre transkønnede personers ret til at gifte sig med en person af det modsatte køn, når deres kønsskifte er gennemført og juridisk anerkendt.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

23. Når den nationale lovgivning giver rettigheder og forpligtelser for ugifte par, bør medlemsstaterne sikre, at den finder anvendelse på en ikke-diskriminerende måde for både heteroseksuelle og homoseksuelle par, herunder med hensyn til efterladte-pension og lejebolig.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

24. Når den nationale lovgivning anerkender registreret partnerskaber, bør medlemsstaterne forsøge at sikre, at deres juridiske status og deres rettigheder og pligter svarende til heteroseksuelle par i en tilsvarende situation.

Danmark lever kun delvist op til punktet. Der er pt. politiske forhandlinger i gang med hensyn til mulig ændring af ægteskabslovgivningen, så der sker fuld ligestilling.

[L 123 Lovforslag Ægteskabslov](#): Lovforslag om ændring af ægteskabsloven så heteroseksuelle og homoseksuelle par ligestilles.

[B 123 Vielse af homoseksuelle](#): Forslag til folketingsbeslutning om at give trossamfund mulighed for at vie homoseksuelle par.

[B 122 Kønsneutralt ægteskab](#): Beslutningsforslag om at indføre kønsneutralt ægteskab.

25. Hvor den nationale lovgivning ikke anerkender eller giver rettigheder eller forpligtelser til personer i registreret partnerskaber og ugifte par, opfordres medlemsstaterne til at overveje muligheden for - uden forskelsbehandling af nogen art, herunder mod heteroseksuelle par, homoseksuelle par - med juridiske eller andre midler at løse de praktiske problemer i forbindelse med den sociale virkelighed, hvori de lever.

Dansk lovgivning anerkender både registreret partnerskab og samlevende ugifte par.

Der er dog visse lovgivningsmæssige forskelle i forhold til heteroseksuelle ægtepar som anført ovenfor under pkt. 24.

26. Under hensyntagen til, at barnets tarv bør være det primære hensyn i afgørelser vedrørende forældremyndighed til et barn, bør medlemsstaterne sikre, at sådanne afgørelser træffes uden forskelsbehandling baseret på seksuel orientering eller kønsidentitet.

Det er min opfattelse, at Danmark formelt lever op til punktet. Imidlertid er det meget svært at konstatere, hvorvidt der sker en reel efterlevelse af punktet.

27. Under hensyntagen til, at barnets tarv bør være det primære hensyn i afgørelser om adoption af et barn, bør medlemsstater, hvis nationale lovgivning tillader enlige at adoptere børn, sikre, at loven anvendes uden forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet.

Danmark lever ikke fuldt ud op til punktet, idet adoptionslovgivningen ikke ligestiller homoseksuelle adoptanter med heteroseksuelle.

28. Når den nationale lovgivning tillader kunstig befrugtning af enlige kvinder, bør medlemsstaterne søge at sikre adgang til en sådan behandling uden forskelsbehandling på grund af seksuel orientering.

Her kan jeg ikke uden nærmere undersøgelse komme med kommentarer. Der har gennem de senere år været megen debat om kunstig befrugtning, og der er sket en del ændringer, men jeg har ikke fulgt dette så tæt, at jeg kan kommentere det nærmere.

V. Beskæftigelse

29. Medlemsstaterne bør sikre indførelse og gennemførelse af passende foranstaltninger, som sikrer effektiv beskyttelse mod forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet ved beskæftigelse og udøvelse af erhverv i den offentlige såvel som i den private sektor. Disse foranstaltninger bør omfatte betingelserne for adgang til beskæftigelse og forfremmelse, afskedigelse, løn og øvrige arbejdsvilkår, herunder forebyggelse, bekæmpelse og straf for chikane og andre former for repressalier.

Formelt overholder Danmark punktet.

Reelt må det konstateres, at især transkønnede har det svært ved at forblive på arbejdsmarkedet.

Trans-Danmark har påpeget dette ved flere lejligheder over for både ministre, folketingsudvalg og politikere.

Oversigt over Trans-Danmarks aktivitet vedr. beskæftigelsesforholdene:

<http://www.thranesen.dk/default.asp?cat=832>

30. Opmærksomheden bør især rettes mod en effektiv beskyttelse af retten til privatlivets fred for transkønnede personer i forbindelse med beskæftigelse, især med hensyn til jobansøgninger, for at undgå irrelevant offentliggørelse af deres tidligere køn eller deres tidligere navn til arbejdsgiveren og øvrige medarbejdere.

Der foreligger ingen formaliseret beskyttelse som nævnt i punktet.

VI. Uddannelse

31. Under behørigt hensyn til altoverskyggende varetager barnets tarv, bør medlemsstaterne tage passende lovgivningsmæssige og andre initiativer, rettet mod undervisere og elever, for at sikre, at retten til uddannelse, effektivt kan nydes uden forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller køn identitet, hvilket navnlig omfatter sikring af børns og unges ret til uddannelse i et sikkert miljø, uden vold, mobning, social udelukkelse eller andre former for diskriminerende og nedværdigende behandling i forbindelse med seksuel orientering eller kønsidentitet.

Formelt overholder Danmark nok punktet.

Imidlertid kan der ikke være tvivl om, at der mangler information på alle niveauer i uddannelsessystemet.

Et eksempel herpå kan findes i rapporten:

Flere end to slags børn - en rapport om køn og ligestilling i børnehaven af 7. marts 2008 fra Ligestillingsministeriet, som kan ses omtalt med link til rapporten på denne adresse:

<http://www.thranesen.dk/?cat=654&aid=13003#bm13003>

Rapporten beskæftiger sig meget med børns køn og kønslige udvikling, men nævner intet om transkønnethed.

32. Under behørigt hensyn til altoverskyggende varetager barnets tarv, bør der træffes passende foranstaltninger på alle niveauer for at fremme gensidig tolerance og respekt i skolerne uanset seksuel orientering eller kønsidentitet.

Dette bør omfatte objektive oplysninger om seksuel orientering og kønsidentitet, f.eks. i skolernes undervisningsplaner og undervisningsmaterialer, og ved at give elever og studerende de nødvendige oplysninger og den nødvendige beskyttelse og støtte, som sætter dem i stand til at leve i overensstemmelse med deres seksuelle orientering og kønsidentitet.

Desuden kan medlemsstaterne udarbejde og gennemføre skolens ligheds- og sikkerhedspolitik og handlingsplaner og sikre adgang til tilstrækkelig anti-diskriminationsuddannelse eller støtte- og undervisningsmateriale.

Sådanne foranstaltninger bør tage hensyn til forældres rettigheder vedrørende undervisning af deres børn.

Her lever Danmark ikke op til punktet.

Mig bekendt er der ikke i undervisningsplaner noget om seksuel orientering og kønsidentitet.

Der er seksualundervisning i folkeskolen, men undervisningen om homoseksualitet og biseksualitet er de fleste steder nok nærmest ikke eksisterende.

Vedrørende kønsidentitet, så foregår der generelt ingen undervisning.

Det vides dog, at der rundt i landet er elever, som af egen drift skriver projektopgaver om kønsidentitet, transvestisme og transseksualisme, hvilket ses i form af henvendelse fra elever fra folkeskolens 8., 9. og 10. klasser til dels foreningerne og dels til enkeltpersoner ó selv får jeg omkring ti sådanne henvendelser om året.

VII. Sundhed

33. Medlemsstaterne bør træffe passende lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger til at sikre den højest opnåelige sundhedstilstand uden forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet; især bør de tage hensyn til de særlige behov hos lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede personer i udviklingen af de nationale sundhedsplaner, herunder forebyggelse af selvmord, sundhedsundersøgelser, medicinske læseplaner, kurser og materialer, og overvåge og evaluere kvaliteten af sundhedstjenester.

Det er min vurdering, at Danmark i det store og hele lever op til punktet.

Dog er der næppe tvivl om, at kendskabet til transkønnethed er begrænset inden for sundhedsvæsenet, og at der ikke undervises deri.

34. Passende forholdsregler bør tages for i overensstemmelse med standarderne i World Health Organisation at undgå klassificeringen af homoseksualitet som en sygdom.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

35. Medlemsstaterne bør træffe passende foranstaltninger for at sikre, at transkønnede personer har effektiv adgang til passende kønsskiftebehandling, herunder psykologiske, endokrinologiske og kirurgisk ekspertise inden for sundhedsvæsenets behandling af transkønnede, uden at være underlagt urimelige krav; ingen skal udsættes for kønsskiftebehandling uden hans eller hendes samtykke.

Punktet indeholder to forhold: 1) adgang til behandling, og 2) uden at være underlagt urimelige krav.

- 1) Formelt lever Danmark op til punktet gennem behandlingen på Sexologisk Klinik.
- 2) Imidlertid er der urimelige krav ó eller måske mere præcist betegnet, så er det en urimelig behandling, som foregår på Sexologisk Klinik, ligesom det er urimeligt, at Sexologisk Klinik er eneste behandlingstilbud er utilfredsstillende.

Her skal jeg ikke komme med detaljer, men henvise til de mange skrivelser og drøftelser, som har fundet sted gennem de senere år.

36. Medlemsstaterne bør træffe passende lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger til at sikre, at enhver beslutning, der begrænser omkostningerne, der er omfattet af sygeforsikring for kønsskiftebehandling er lovlig, objektiv og rimelig.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

VIII. Boliger

37. Der bør træffes foranstaltninger til at sikre alle personer en effektiv og lige adgang til en passende bolig uden forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet; sådanne foranstaltninger bør navnlig søge at yde beskyttelse mod forskelsbehandling ved udsættelse af boligen, og at sikre lige rettigheder at optjene og bevare ejerskab af jord og anden ejendom.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

38. Der bør lægges særlig vægt på risikoen for hjemløshed for lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede personer, herunder unge og børn, der kan være særligt udsatte for social udstødelse, herunder fra deres egne familier; i denne forbindelse bør hjælp fra de relevante sociale myndigheder gives på grundlag af en objektiv vurdering af den enkeltes behov og uden forskelsbehandling.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

IX. Sports

39. Homofobi, transfobi og forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet i idræt er, ligesom racisme og andre former for forskelsbehandling, uacceptabel og bør bekæmpes.

Overordnet set, leves der nok op til punktet, men i hvor stor udstrækning der gør det i de enkelte idrætsforeninger, er det svært at vurdere.

40. Sportsaktiviteter og -faciliteter bør være åbne for alle uden forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet; især bør der træffes effektive foranstaltninger til at forebygge, modvirke og straffe brug af diskriminerende fornærmelser med henvisning til seksuel orientering eller kønsidentitet under og i forbindelse med sportsbegivenheder.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

Som nævnt under pkt. 39 er det imidlertid svært at vurdere i hvor stor udstrækning, der leves op til punktet i de enkelte foreninger og faciliteter, er det svært at vurdere.

Det er imidlertid kendt, at transkønnede, der lever fuldtid som deres følte køn udtrykker betænkeligheder især omkring omklædningsmuligheder og brug af svømmehaller.

Det må derfor siges, at der er behov for information til idrætsforeninger og idrætsfaciliteterne om transkønnethed og transkønnedes særlige forhold.

41. Medlemsstaterne bør tilskynde til en dialog med og støtte sportsforeninger og fanklubber med at udvikle oplysningsaktiviteter om forskelsbehandling af lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede personer i sporten, og at fordømme tilkendegivelser af intolerance over for dem.

Her lader nok noget tilbage at ønske.

X. Retten til at søge asyl

42. I tilfælde, hvor medlemsstaterne har internationale forpligtelser i denne henseende, bør de erkende, at en velbegrunder frygt for forfølgelse på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet kan være en gyldig begrundelse for tildeling af flygtningestatus og asyl i henhold til national lovgivning.

Det er min opfattelse, at Danmark formelt lever op til punktet.

Det er i Danmark ikke muligt at opnå asyl på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet, men Danmark udviser ikke personer til lande, hvor de risikerer, dødsstraf, risikerer tortur mm., hvorfor det er muligt for disse personer at få asyl, hvis sådanne forhold gør sig gældende.

43. Medlemsstaterne bør sikre, at især asylansøgere ikke sendes til et land, hvor deres liv eller frihed vil være truet eller de risikerer tortur, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet.

Se bemærkningerne ovenover under pkt. 42.

44. Asylansøgere skal beskyttes mod enhver diskriminerende politik eller praksis på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet; især bør der træffes passende foranstaltninger for at forebygge risiko for fysisk vold, herunder seksuel misbrug, sproglige overgreb eller andre former for chikane mod asylansøgere eller frihedsberøvelse af dem, og for at sikre deres adgang til oplysninger om deres særlige situation.

Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet, selv om jeg erkender, at der er kredse, der er af en anden opfattelse.

XI. Nationale menneskerettighedsinstitutioner strukturer

45. Medlemsstaterne bør sikre, at nationale menneskerettighedsorganisationer har et klart mandat til at bekæmpe forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet; i særdeleshed bør de kunne komme med anbefalinger om lovgivning og politikker, øge kendskabet blandt den brede offentlighed, samt - så vidt national lovgivning tillader det - at undersøge individuelle klager vedrørende både i den private og den offentlige sektor og igangsætte eller deltage i retssager.

Punktet består overordnet af to dele: 1) Organisationernes mandat til at bekæmpe forskelsbehandling, komme med anbefalinger og udbrede kendskab til offentligheden, og 2) Formel adgang til at undersøge klager og igangsætte eller deltage i retssager.

1) Det er min opfattelse, at Danmark lever op til punktet.

- 2) Dansk lovgivning giver ikke organisationer en sådan adgang, hvorfor det er min opfattelse, at Danmark også på dette område lever op til punktet.

XII. Forskelsbehandling af forskellige grunde

46. Medlemsstaterne tilskyndes til at træffe foranstaltninger til at sikre, at juridiske bestemmelser i national lovgivning, der forbyder eller forhindrer diskrimination, også beskytter mod forskelsbehandling af flere forskellige grunde, herunder på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet; nationale menneskerettighedsorganisationer bør have forhold, der sætter dem i stand til at tackle sådanne forhold.

Formelt overholder Danmark punktet.

Imidlertid er det utilfredsstillende, at transkønnethed/transkønnede ikke nævnes specifikt i forskellige love, men skal søge beskyttelsen under begrebet seksuel orientering, hvilket også er omtalt øverst under pkt. 1 i selve anbefalingen.

Tina Thranesen.